

Motion till riksdagen 2009/10:Ub521

av **Marianne Watz (m)**

Svenska som undervisningsspråk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att huvudregeln är att svenska ska vara det språk som används på samtliga stadier inom utbildningsväsendet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undervisningsspråket i svenska skattefinansierade gymnasie- och grundskolor, kommunal- och friskolor, ska vara svenska.

Motivering

Svenskan är nu lagstadgat huvudspråk i Sverige genom den nya språklag som började gälla den 1 juli 2009. Lagen anger generella språkpolitiska mål utan regler om tillsyn eller sanktioner men kan förhoppningsvis leda till en ökad medvetenhet om svenskans betydelse.

I det språkpolitiska mål som riksdagen antog 2005, slås fast att svenska skall vara ett komplett och samhällsbärande språk. Man kan dock konstatera att engelskans position som undervisningsspråk har stärkts både i skola och på universitet under de senaste åren och att svenskans ställning i motsvarande utsträckning försvagats. För att denna utveckling inte skall fortsätta eller accelerera behöver enligt min mening språklagen kompletteras med regler om svenskans användning som undervisningsspråk. En naturlig och given grund för landets huvudspråk är att undervisningen i grundskolor och gymnasier sker på svenska.

Kunskaper tar man bäst och snabbast till sig om man behärskar språket och förstår djupet av det som förklaras i tal och skrift. Skolundervisning på ett främmande språk kräver därför solida kunskaper i detta språk för att kunskapsinhämtandet skall bli effektivt och bestående.

Att använda t.ex. engelskan som undervisningsspråk för icke engelskspråkiga barn och ungdomar kan minska och sinka kunskapsuppbyggnaden ef-

Fel! Okänt namn på

tersom både elever och lärare av naturliga skäl är begränsade i fråga om ordförråd, formuleringsförmåga och förmåga att förstå.

Ämneskunskaperna från grundskola och gymnasium måste vara goda för att studierna på universitet och högskola skall kunna föra fram till en nivå som gör att vi kan hävda oss internationellt. Som det nu är ligger Sverige inte i topp. För att eleverna på bästa sätt skall kunna utveckla sina kunskaper i skolans olika ämnen skall undervisningsspråket därför vara svenska.

Men språket är inte bara till för kunskapsinhämtande. Det är nyckel till all sorts kommunikation och till utvecklingen av personligheten. I skolan måste eleverna arbeta inom alla ämnesområden med att utveckla det svenska språket. Tal, skrift, förståelse, formuleringsförmåga och en begreppsvärld där ord och uttryck ger omedelbara associationer och förmåga att interagera; för att bygga upp allt detta behövs tid, möda och träning.

Goda språkkunskaper är väsentligt i en internationell och globaliserad värld. Engelska språket, men också andra viktiga språk som t.ex. spanska, tyska och kinesiska, bör utvecklas på eget mandat och få sin särskilda "ämnesplats". Eleverna måste dessutom bli undervisade av lärare som är kunniga och välutbildade i språket.

För att eleverna på bästa sätt skall kunna utveckla sina kunskaper i skolans olika ämnen och samtidigt utveckla sitt språk och sin språkkänsla skall undervisningsspråket i svenska skolor, finansierade med skolpeng, vara svenska i samtliga ämnen utom i de främmande språken.

Stockholm den 5 oktober 2009

Marianne Watz (m)